

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto
Arene ry

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry toimintakertomus 2021

Puheenjohtajan katsaus.....	3
Toiminta-ajatus ja strategia	4
Korona, poikkeusolot ja Arene	4
Yhteiskuntavaikuttaminen ja edunvalvonta	4
Lausunnot ja kannanotot.....	5
Korkeakoulujen yhteistyön edistäminen	5
Kestävä kehitys ja vastuullisuus	5
Korkeakoulujen yhteinen digivisio	6
Kiina yhteistyö ja UES4EUROPE toiminta	6
Viestintä.....	6
Yhteiskuntasuhteet.....	6
Medianäkyvyys	7
Verkkoviestintä.....	7
Tiedontuotanto vaikuttamisen tueksi.....	7
Tapahtumat ja matkat.....	8
Arene järjestönä.....	9
Rehtorineuvoston ja hallituksen toiminta	9
Valiokunnat	9
Talous ja toimisto	11
Liitteet	13
Liite 1 Yhdistyksen henkilö- ja yhteisöjäsenet 2020	13
Liite 2 Lausunnot ja kannanotot	14
Liite 3 Valiokunnat ja työryhmät	17

Puheenjohtajan katsaus

Ammattikorkeakoulujen, ja siten myös Arenen vuosi 2021 muistetaan toisena koronavuotena. Areneyhteisön toimintaa leimasi vahva sitoutuminen työelämäläheisen korkeakoulutuksen kehittämiseen poikkeusoloissakin. Ammattikorkeakouluväkeä puhutti tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksen kasvattaminen neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. Nostimme vahvasti esille ammattikorkeakoulujen mahdollisuuden tukea yritysten panostusten lisäämistä. Ammattikorkeakouluilla on erityinen tehtävä lisätä alueiden elinvoimaa ja näin vahvistaa Suomen menestystä. Elinvoiman kehittäminen edellyttää, että perustutkimuksen rinnalle tarvitaan soveltavaa tutkimusta sekä pienten ja keskisuurten yritysten innovaatiotoimintaa. Myös sote-uudistus lähes huutaa tuottavuuden parantamiseen liittyvää kehittämis- ja innovaatiotoimintaa. Rahoitusta kuitenkin puuttuu näihin tehtäviin.

Osaajapula näkyi koko Suomessa. Tutkintomäärien kunnianhimoinen kasvattaminen ja koulutusperäinen maahanmuutto ovat keinoja osaajapulan ratkaisemiseen. Ammattikorkeakoulut haluavat kuitenkin varmistaa laadukkaan suomalaisen ammatillisen korkeakoulutuksen. Määrän kasvattaminen vaatii uusia resursseja. Korkeakoulujen yhteinen Digivisio 2030 -hanke tarjoaa opiskelijoille mielenkiintoisia lisäpolkuja opintoihinsa ja osaamisen kasvattamiseen, mutta digitalisaation hyödyntäminen ei saa halpuuttaa tutkintoja.

Työssä olevan väestön osaamisen kehittämisen haasteet on tunnistettu ja nostettu vahvasti esille. Arene omalta osaltaan etsinyt vastauksia tämänkin tavoitteen saavuttamiseen. Tarvitaan kuitenkin monen tasoisia toimenpiteitä ja uudenlaista ajattelua siitä mitä käyttäjälähtöinen jatkuva oppiminen tarkoittaa. Se vaatii hyvinkin räätälöityä täsmäkoulutusta ja tiivistä työelämävuoropuhelua. On myös huomattava, että yhteiskunnan lisäksi tässäkin yritysten ja laajemminkin työelämän on sitouduttava niin taloudellisesti kuin henkisesti henkilöstönsä osaamisen ylläpitämiseen.

Näistä lähtökohdista Arenelle valittiin 1.8.2021 alkaen uusi toiminnanjohtaja, joka on yhdessä Arenen hallituksen, koko rehtorikunnan, valiokuntien ja laajan kumppaniverkoston kanssa lähtenyt kirkastamaan Arenen tehtävää. Arenen uusittu ja alkuvuonna 2022 käyttöön otettava strategia tiivistää tahtotilamme: Ammattikorkeakoulut luovat tulevaisuusratkaisuja Suomelle!

Mervi Vidgrén

Arenen hallituksen puheenjohtaja 2022

Toiminta-ajatus ja strategia

Vuoden 2021 alussa puheenjohtaja Mervi Vidgrénin hallitus tarkisti työohjelmansa, joka esitettiin rehtorikokoukselle 2/2021. Työohjelmassa asetettiin tavoitteeksi, että Arene on keskeisin suomalainen korkeakouluvaikuttaja. Työohjelmassa Arene lupasi toimia avoimesti ja vastuullisesti.

Työohjelman mukaan Arenen jäseniä yhdistää ammattikorkeakoulu yhteisöjen yhteinen tehtävä:

- Ammattikorkeakoulut ovat työelämää varten.
- Olemme osa työelämän kasvua ja kansainvälistymistä.
- Koulutamme mahdollisuuksien luojia ja ratkaisujen tekijöitä.
- Muutamme maailmaa paremmaksi.

Arene aloitti uuden strategiansa valmistelun elokuussa. Strategiaan kerättiin syötteitä laajasti Arenen valiokunnista ja verkostoista. Strategiaa työstettiin hallituksessa ja rehtorikokouksissa koko syksyn ajan.

Korona, poikkeusolot ja Arene

Ammattikorkeakoulut ja Arene jatkoivat toimintaa poikkeusoloissa koko vuoden 2021. Koronapandemia vaikutti erityisesti opiskelijavalintojen toteuttamiseen kevään yhteishauissa. Arenen kokouksissa käsiteltiin tiiviisti koronatilannetta ja haettiin yhtenäisiä käytäntöjä.

Arene jatkoi etätoimintaa järjestäen tapahtumansa ja kokouksensa verkossa. Myös AMK-päivät järjestettiin 5.5. virtuaalitapahtumana.

Syksyllä Arene järjesti osan kokouksista jo livenä, mutta kokouksiin oli aina mahdollista osallistua myös etäyhteydellä. Ammattikorkeakoulujohdon päivät järjestettiin lähitapahtumana Hämeenlinnassa 11.–12.11. Paikalla olivatkin lähes kaikki rehtorit sekä lisäksi laaja joukko vararehtoreita ja hallitusten puheenjohtajia.

Yhteiskuntavaikuttaminen ja edunvalvonta

Yhteiskuntavaikuttamisessa Arene jatkoi tiivistä yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa laajalla rintamalla. Yhteistyötä vahvistettiin muun muassa Suomen yrittäjiin, Keskuskauppakamariin, joiden kanssa Arenella on erityisesti yhteisiä TKI-tavoitteita. Edunvalvonnassa vahvistui myös yhteys STM:öön, jossa valmistellaan monia ammattikorkeakoulutukseen olennaisesti vaikuttavia asioita. Vuonna 2021 harjoittelumaksujen poistaminen teki yhteyden vahvistamisen erityisen tärkeäksi.

Tammikuun 18. päivänä Arene, Sivistystyönantajat ja Unifi järjestivät yhteisen webinaarin koulutuspoliittisesta selonteosta, joka oli tuolloin lausuntokierroksella.

Maaliskuussa Arene ja Talentia ottivat kantaa varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuuksista käytävään keskusteluun erityisesti työvoiman saatavuuden näkökulmasta. Uusien tietojen mukaan

kelpoisuusvaatimusten korottaminen on johtanut ulkomaalaisten varhaiskasvatuksen opettajien tuomiseen Suomeen, kun sosionomit eivät enää ole kelpoja tehtäviin.

Huhtikuussa Arene, OAJ, SAMOK ja Sivistystyönantajat tekivät yhteisen kannanoton pääministeri Marinin hallituksen kehysriiheen. Kannanoton kärkenä oli ammattikorkeakoulujen rahoitus, jotta varmistetaan opetuksen laatu ja opiskelijoiden jaksaminen.

Arenen pitkäaikainen edunvalvontatavoite liittyy sosiaali- ja terveysalan harjoitteluista maksettavien maksujen poistamiseen. Vuoden aikana saatiin tieto, jonka mukaan asia olisi etenemässä lainsäädäntövaiheeseen vuoden 2022 aikana. Rehtorit päättivät yksituumaisesti sanoa irti kaikki maksulliset harjoittelusopimukset.

Kesällä opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti korkeakoulujen kestävä kasvun ohjelman valmistelutyön, jonka valmistelussa Arene ja rehtorit olivat aktiivisesti mukana. Ohjelma valmistui lopulta vuoden vaihteessa.

Samoin syksyllä merkittävä edunvalvonnan vaikuttamistyön kohde oli parlamentaarisen TKI-työryhmän työ, jonka linjauksiin Arene pyrki vaikuttamaan mm. useiden järjestöjen kanssa yhdessä työryhmän puheenjohtajalle, kansanedustajana Matias Mäkyselle luovutetulla avoimella kirjeellä.

Syksyllä Arene muodosti tavoitteen maisteri-nimikkeen saamiseksi ylemmälle korkeakoulututkinnolle ja tavoitetta edistettiin voimakkaalla edunvalvonnalla.

Lausunnot ja kannanotot

Arene antoi vuoden aikana 55 lausuntoa pääosin säädösvalmisteluun eri ministeriöille ja eduskunnan eri valiokunnille. Lausuntojen aiheet käsittelivät pääasiassa koulutukseen ja tutkimukseen liittyviä kysymyksiä, mutta myös hallinnollista toimintaa. Lisäksi koronapandemiaan liittyvän lainsäädännön päivittäminen ja uudistaminen olivat lausuttujen asioiden listalla.

Arene teki vuoden aikana useita kannanottoja ja aloitteita ammattikorkeakoulujen roolista hyvinvointialueiden kehittämisessä, TKI-toiminnan rahoituksen turvaamisesta ja rahoituksen kohdistamisesta erityisesti pk-yrityksiä tukevaan TKI-toimintaan sekä opiskelijoiden tukipalveluiden riittävästä resurssoinnista.

Korkeakoulujen yhteistyön edistäminen

Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Marraskuussa 2020 julkaistu Kestävä, vastuullinen ja hiilineutraali ammattikorkeakoulu – Ammattikorkeakoulujen kestävä kehityksen ja vastuullisuuden ohjelma esiteltiin 5. helmikuuta järjestetyssä webinaarissa.

Kestävä kehityksen ja vastuullisuuden verkosto toteutti henkilöstökyselyn, johon vastasi 1783 henkilöä. Kyselyn tulokset julkaistiin webinaarissa 21. toukokuuta.

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden työryhmä järjesti syksyn aikana kuusi webinaaria koskien hiilijalanjäljen laskentaa, TKI-työtä sekä koulutusta.

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden työryhmä julkaisi hiilijalanjälkilaskurin vapaasti ladattavaksi Arenen sivuilta.

Korkeakoulujen yhteinen digivisio

Digivisio 2030-hanke eteni hankesuunnitelman mukaisesti. Arenen rooli hankkeessa on koota ammattikorkeakoulujen yhteiset näkökulmat valmisteluun digitalisaatiovaliokunnan ja rehtorikokouksen välityksellä. Digivision ajankohtaisia asioita käsiteltiin vuoden 2021 aikana säännöllisesti Arenen rehtorikouksissa.

Ammattikorkeakouluja Digivisio 2030-hankkeen ohjausryhmässä ovat edustaneet Matti Sarén, Jyrki Laitinen, Eeva Viitanen, Anu Moisio ja Manu Pajuluoma.

Kiina yhteistyö ja UES4EUROPE toiminta

Kiina-yhteistyö kärsi pandemian vaikutuksista, kun vierailuja ei voitu tehdä. Arene järjesti kuitenkin yhteistyön puitteissa yhdessä CCIEE:n kanssa Presidents Forum -etätilaisuuden 10.12., jossa oli noin 50 osallistujaa Suomesta ja Kiinasta. Arenen toimistoa tehtävässä auttoi OKM:n rahoituksen saanut Kiina-verkosto, jota koordinoi JAMK:n puolesta Haaga-Helia.

Arene päätti uudistaa MOU:n (Memorandum of Understanding) kiinalaisjärjestö The National Academy of Education Administration (NAEA) kanssa.

Arene toimii eurooppalaisella tasolla kattojärjestönsä UES4EUROPE:n kautta. Toimintavuoden lopulla järjestöstä esitettiin toive, että Arene ottaisi vastaan 2+2 vuotta kestävä puheenjohtajuuden, joka alkaa kahden vuoden varapuheenjohtajuudella vuonna 2022 ja jatkuu kaksivuotisella puheenjohtajuudella.

Viestintä

Yhteiskuntasuhteet

Arenen toimisto piti säännöllisesti yhteyttä laajaan joukkoon koulutukseen ja TKI-toimintaan liittyvien kysymysten parissa toimiviin etujärjestöihin. Pandemian vuoksi yhteydenpito jatkui poikkeuksellisena vuoden 2020 tapaan, sillä kasvokkaisia tapaamisia ei ollut mahdollista toteuttaa samalla tavalla kuin normaalivuotena.

Ministeriöiden työryhmät ja tilaisuudet sekä eduskunnan kuulemiset toteutuivat pääasiassa etäosallistuen. Samoin yhteiskuntavaikuttamiseen liittyvät tapaamiset muuttuivat etätapaamisiksi ja puheluiksi. Alkusyksyn aikana tautitilanne salli jossain määrin tapaamisten järjestämistä myös lähitapaamisina.

Vuoden aikana tavattiin runsaasti virkamiehiä OKM:ssä, TEM:ssä, VM:ssä ja yhteyttä vahvistettiin myös STM:öön.

Työelämän, ammattikorkeakoulujen ja kansanedustajien TAKKI-verkosto toimi säännöllisesti vuoden 2021 aikana. Verkostossa oli mukana 14 kansanedustajaa 8 eduskuntapuolueesta. Rehtoreista mukana olivat Jouni Koski, Tapio Kujala, Petri Raivo ja Mervi Vidgrén. TAKKI-verkoston työtä tukevat Arenen lisäksi Sivistystyönantajat, OAJ ja SAMOK.

Medianäkyvyys

Opiskelijavalintoihin ja ammattikorkeakoulujen selviytymiseen poikkeusoloissa kohdistuva suuri mielenkiinto näkyi Arenen viestinnässä ja verkkosivuille suuntautuneessa liikenteessä.

Arenella oli 176 mediaosumaa vuonna 2021. Arene näkyi lehtien uutisissa sekä mielipidepalstoilla. Näkyvyyttä paransivat yhteisesiintymiset muiden järjestöjen kanssa.

Verkkoviestintä

Arenen verkkoviestinnän tärkeimmät työkalut ovat verkkosivujen uutispalsta ja blogi sekä sosiaalisen median kanavat Twitter, Facebook ja Instagram. Arene lanseerasi syksyllä #AMKasiaa -videot, joissa nostettiin esille ajankohtaisia tavoitteita lukujen valossa ammattikorkeakoulutuksesta ja ammattikorkeakouluista.

Arene julkaisi sivuillaan vuoden aikana 60 uutista ja 24 blogikirjoitusta. Tärkeimmät uutiset esimerkiksi opiskelijavalinnoista julkaistiin suomeksi ja ruotsiksi. Myös osa muista lehdistötiedotteista lähetettiin ruotsiksi.

Arenen verkkosivuilla sivunkatseluja oli 121 541 kertaa.

Arenella oli 2021 vuoden lopussa 3106 Twitter-seuraajaa, vuoden aikana uusia seuraajia tuli 219 kappaletta. Näyttökertoja twiiteillä oli noin 684 000.

Facebook-sivuilla Arenella oli 814 seuraajaa, uusia tuli vuoden aikana 17. Facebook-julkaisujen kattavuus oli 20 500. Lisäksi Arenella on käytössä Arenen Viestintä - Facebook-tili, jolla kavereita oli vuoden loppuun mennessä noin 3 566.

Instagramista Arenella oli vuoden loppuun mennessä 199 seuraajaa.

Viestinnällistä kehittämistä ohjasi visuaalisuuden, tiedonkäyttämisen lisäksi yhteistyön tiivistäminen ammattikorkeakoulujen kanssa.

Tiedontuotanto vaikuttamisen tueksi

Arenen edunvalvonta perustuu tietoon ammattikorkeakoulutuksesta, työllistymisestä, ammattikorkeakoulujen TKI-työstä ja ammattikorkeakoulujen tulevaisuuden näkymistä. Tilastotiedon käyttöä lisättiin osana jatkuvaa vaikuttamista sosiaalisessa mediassa ja muussa vaikuttamistyössä.

Työelämän korkeakoulu

Maaliskuussa Arenen julkaisi Työelämän korkeakoulu -raportin, joka perustui Aula Researchin loppuvuodesta 2020 toteuttamaan kyselyyn. Kyselyn kohderyhminä ovat yritysten ja alueiden päättäjät. Kyselyn keskeisiä tuloksia olivat, että ammattikorkeakoulut näyttäytyvät sekä julkisen että yksityisen sektorin näkökulmasta kiinnostavina kumppaneina niin koulutuksen kuin TKI-toiminnan saralla.

Ammattikorkeakoulujen henkilöstö kestävästä kehitystä ja vastuullisuutta edistämässä – raportti

Toukokuussa Arene julkaisi ammattikorkeakoulujen henkilöstön kestävästä kehityksen osaamista käsittelevän julkaisun, joka on osa vuonna 2020 käynnistetyn kestävästä kasvun ja vastuullisen työn tuotoksista. Raportti perustuu henkilöstölle tehtyyn kyselyyn ja sen analysointiin.

Vaikuttava ammattikorkeakoulu – Ammattikorkeakoulujen TKI-toiminta 2020 –raportti

Kesäkuussa Arene julkaisi ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan vaikuttavuutta käsittelevän raportin. Raportissa esiteltiin ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan kehitystä erityisesti rahoitusta ja henkilöstöä koskevasta näkökulmasta sekä esiteltiin temaattisesti erilaisia TKI-hankkeita kustakin ammattikorkeakoulusta.

Arenen hiilijalanjälkilaskuri

Lokakuussa Arene julkaisi hiilijalanjäljen laskurin, jolla ammattikorkeakoulut (pl. Polamk) suorittavat hiilijalanjäljenlaskennan. Laskuri haluttiin jakaa myös yleisesti kaikkien käyttöön. Loppuvuodesta laskuri annettiin myös ammatillisten oppilaitosten käyttöön. Asiasta tehtiin tiedote yhdessä AMKE:n kanssa.

Tapahtumat ja matkat

Kestävästä kehityksen aloituswebinaari järjestettiin 5.2. jonka pääpuhujat olivat ympäristöministeri Krista Mikkonen, Neste Oyj:n vice president sustainability Salla Ahonen ja CEO at Snowflake Education & Lecturer at Kungliga Tekniska Högskolan Jan-Erik Dahlin. Tilaisuudessa oli noin 200 osallistujaa.

”Työelämän korkeakoulu” – Ammattikorkeakoulut Suomessa -raportin julkaisutilaisuus järjestettiin 10.3. Tilaisuuteen ilmoittautui 101 henkilöä.

AMKista uralle – uraseurantatiedot käyttöön hankkeen loppuseminaari järjestettiin 17.3. etänä Zoomissa.

Arenen 25-vuotisjuhla järjestettiin 26.3 webinaarina koronarajoitusten vuoksi. Tilaisuudessa puhuivat puheenjohtaja Mervi Vidgrén, eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen, SAMOK:n puheenjohtaja Oona Löytänen, OAJ:n puheenjohtaja Olli Luukkainen, EK:n toimitusjohtaja Jyri Häkämies ja Uudenmaan maakuntajohtaja Ossi Savolainen. Tilaisuuteen saapui tasavallan presidentti Sauli Niinistön kirjallinen tervehdys.

Tulevaisuuden ammattikorkeakoulu hackathon järjestettiin osana Arenen ja SAMOKin juhluvuosia. Hackathon kilpailulla haluttiin löytää innovatiivisia ratkaisuja neljään teemaan, jotka olivat kestävä kehitys, digitalisaatio, jatkuva oppiminen ja muuttuva työ. Mukaan osallistui 23 tiimiä. Finaali järjestettiin 14.4., mukana tuomaristossa olivat toiminnanjohtaja Aku Aarva (Eurooppalainen Suomi), co-

founder Pia Kuosmanen (Pros of Tomorrow), johtaja Nina Meincke (S-ryhmä), visionare Henna Pursiainen (Una Europa), Arenen hallituksen jäsen, rehtori Vesa Taatila (Turun AMK), johtava asiantuntija Mikko Valtonen (Keskuskauppakamari) ja founder Peter Vesterbacka (FinEst Bay Area, Slush).

AMK-päivät järjestettiin 5.5. virtuaalitapahtumana. AMK-päivillä olivat puhumassa mm. tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko, Akavan puheenjohtaja Sture Fjäder, STTK:n puheenjohtaja Antti Palola ja Nordic Business Forumin Hans-Peter Siefen. Tapahtuman järjestelyistä vastasi Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden alatyöryhmät järjestivät syksyn aikana kuusi webinaaria hiilijalanjäljen laskennasta, TKI-työstä sekä koulutuksesta. Webinaareista tehtiin tallenteet, jotka on katsottavissa Arenen YouTubessa.

Arene järjesti yhdessä CCIEE:n kanssa Presidents Forum etätilaisuuden 10.12., jossa osallistujia oli yhteensä noin 50 Suomesta ja Kiinasta.

Arene järjestönä

Rehtorineuvoston ja hallituksen toiminta

Vuoden aikana järjestettiin kaksi yhdistyksen kokousta. Arenen sääntömääräinen kevätkokous järjestettiin etäkokouksena 26.3. ja sääntömääräinen syyskokous järjestettiin Hämeenlinnassa 12.11.

Rehtorikokouksia järjestettiin 11, joista valtaosa järjestettiin koronatilanteen vuoksi etäkokouksina. Rehtorikokousten suurina teemoina vuonna 2021 olivat koronapandemiaan liittyvät kysymykset, korkeakoulujen kestävän kasvun ohjelman valmistelu sekä Digivision 2030-hankkeen tavoitteiden tarkastelu.

Arenen hallitus kokoontui 12 kertaa, minkä lisäksi järjestettiin kaksi iltakoulua. Hallituksen kokouksissa valmisteltiin kantoja Arenen rehtorikokoukselle esimerkiksi yllä mainittuihin teemoihin sekä tehtiin linjauksia ja päätöksiä Arenen operatiivisesta toiminnasta. Keväällä hallitus valitsi Arenen uudeksi toiminnanjohtajaksi Ida Mielityisen, kun Arenen edellinen toiminnanjohtaja Petri Lempinen siirtyi ylijohtajaksi opetus- ja kulttuuriministeriöön.

Valiokunnat

Kansainvälisyysvaliokunta

Kv-valiokunnan tehtävänä oli ammattikorkeakoulujärjestelmän kansainvälisyyden kehittäminen, Arenen kansainvälisen verkostoyhteistyön vahvistaminen sekä kansainväliseen korkeakoulutukseen liittyviin laki- ja säädösasioihin vaikuttaminen. Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Kari Ristimäki ja sihteeri kansainvälisten asioiden päällikkö Peter Finell (Centria).

Kansainvälisyysvaliokunnan kevään kokouksissa koronan vaikutukset korkeakoulujen kansainväliseen toimintaan nousivat keskeiseksi puheenaiheeksi. Pandemian jatkumisesta huolimatta ammattikorkeakoulujen kansainvälinen liikkuvuus käynnistyi uudelleen vuoden 2020 pysähtymisen jälkeen.

Valiokunnan kokouksien koko vuoden läpileikkaavana teema oli korkeakoulujen kestävä kasvun ohjelman kirjausten kommentointi ja valmistelu, johon liittyviä Arenen kantoja käsiteltiin valiokunnan kokouksissa. Myös Talent Boost -ohjelman alla valmisteltu koulutus- ja työperäisen maahanmuuton tiekartan valmistelu oli vahvasti esillä valiokunnan listalla erityisesti kevään aikana. Samoin ammattikorkeakoulujen Kiina-yhteistyön edistäminen ja uuden allianssisopimuksen valmistelu olivat valiokunnan asialistalla.

Valiokunnassa käsiteltiin myös säännöllisesti muita Talent Boost -ohjelmaa etenemistä koskevia prosesseja, OKM:n kansainvälisyysfoorumien työtä sekä TFK-verkoston ohjausryhmän toimintaa.

TKI-valiokunta

TKI-valiokunnan tehtävänä oli ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan edellytysten vahvistaminen, yhteistyön kehittäminen sekä TKI-toiminnan tunnetuksi tekeminen kansallisesti ja kansainvälisesti. TKI-valiokunnan yhteydessä on toiminut ammattikorkeakoulujen TKI-johdon verkosto. Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Vesa Taatila ja sihteerinä TKI-palvelupäällikkö Johanna Krappe (Turku AMK).

Valiokunta käsitteli muun muassa TKI-tiedonkeruun kehittämistä, ammattikorkeakoulujen TKI-toimintaa koskevan viestinnän kehittämistä sekä ammattikorkeakoulujen TKI-rahoitukseen liittyvien vaikutustavoitteiden muotoilua. Lisäksi valiokunta käsitteli korkeakoulujen kestävä kasvun ohjelman TKI-toimintaa liittyviä kirjauksia.

TKI-valiokunnan aikaa vei myös erilaisten lakihankkeiden kommentointi ja valmistelu. Arene lausui merkittävään määrään erilaisia TKI-toimintaa koskevia lausuntopyyntöjä, joiden valmistelussa valiokunnalla oli merkittävä rooli.

Koulutusvaliokunta

Koulutusvaliokunnan tehtävänä oli ammattikorkeakoulutuksen ja koulutusrakenteiden kehittäminen, sekä korkeakoulutukseen liittyviin lakeihin ja säädöksiin vaikuttaminen. Valiokunta kokoontui kuusi kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Jouni Koski ja sihteeri Arenen asiantuntija Samuli Mäxenius.

Koulutusvaliokunnan yhteydessä toimivat Arenen koulutusaloittaiset kehittämisryhmät, ammattikorkeakoulujen koulutuksesta vastaavien johtajien verkosto sekä opintoasianpäälliköiden työryhmä. Valiokunnan tehtäviin ovat kuuluneet myös lausuntojen ja kannanottojen valmistelu, jatkuvan oppimisen kysymykset ja yhteistyö sidosryhmien kanssa.

Valiokunta käsitteli laajasti opiskelijavalintoihin liittyviä kysymyksiä. Erityisenä teemana syksyllä valiokunta käsitteli yhteisen valintakokeen käyttöönottoa englanninkielisten tutkinto-ohjelmien kevään 1. yhteishaussa. Sekä koulutusvaliokunta että Arenen rehtorikokous tekivätkin lopulta syksyn aikana päätöksen valintakokeen käyttöönotosta jo vuoden 2022 kevään valinnoissa.

Valiokunnassa käsiteltiin laajasti myös korkeakoulujen kestävä kasvun ohjelman valmisteluun liittyviä kysymyksiä, erityisesti koulutusta ja tutkintojärjestelmää koskevien kysymysten osalta.

Digitalisaatiovaliokunta

Vuonna 2020 toimintansa aloittanut uusi digitalisaatiovaliokunta jatkoi toimintaansa. Valiokunta jatkoi vuoden 2020 tapaan pitkälti käsittelemällä Digivisioon liittyviä kysymyksiä. Osittain valiokunnan listalla oli myös ammattikorkeakoulujen tietohallintoon liittyvät ajankohtaiset lausuntoasiat.

Valiokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Matti Sarén ja sihteeri IT-pääsihteeri Jaakko Riihimaa (AAPA-verkosto).

Digitalisaatiovaliokunnassa käytiin vuoden mittaan laaja-alaista keskustelua sekä digivision suunnitelmista sekä toisaalta laajemmin korkeakoulutuksen kehittämisestä esimerkiksi opetustarjonnan, opiskelijavalintojen ja digipedagogiikan osalta. Lisäksi käsiteltiin muita korkeakoulujen digitaalisuuteen liittyviä aiheita.

Verkostot

Arenen yhteydessä ovat toimineet ammattikorkeakoulujen yhteisten toimintojen edistämiseksi seuraavat verkostot:

AAPA- verkosto ICT- asioissa, koordinoijana Haaga-Helia ammattikorkeakoulu.

AMKIT- konsortio kirjastoasioissa, koordinoijana Laurea-ammattikorkeakoulu

AMK-LEHTI/UAS JOURNAL- verkkolehti, koordinoijana Hämeen ammattikorkeakoulu

PINNET-verkosto kansainvälisyyden edistämisessä, puheenjohtaja Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Turvallisuusverkosto, koordinoijana Laurea-ammattikorkeakoulu.

Talous ja toimisto

Arenen toiminta perustui jäsenmaksuihin. Tapahtumatuottoja tuli ammattikorkeakoulu johdon päiviltä. Varsinaisen toiminnan kustannukset olivat noin 350 000 euroa, josta henkilöstökulujen osuus oli noin 67 prosenttia. Tilikauden alijäämä oli -8.740,59 euroa.

Koronasta huolimatta yhdistyksen taloudellinen perusta oli toimintavuoden aikana vakaa. AMK-päivien peruuntuminen vähensi tulorahoitusta, mutta siirtyminen etätoimintaan vähensi kustannuksia kokousten, tilaisuuksien ja matkustamisen kustannusten loppuessa.

Arene toimisto oli Teollisuuskeskuksessa, Eteläranta 10, Sivistystyönantajien vuokralaisena. Arenen toiminnanjohtaja vaihtui toimintavuoden aikana. Petri Lempinen siirtyi opetus- ja kulttuuriministeriön

palvelukseen 17.5. alkaen. Uutena toiminnanjohtajana aloitti Ida Mielityinen 1.8.2021. Väliaikaisena toiminnanjohtajana toimi asiantuntija Samuli Maxenius 18.5.-31.7.2021. Yhdistyksen palveluksessa työskentelivät myös asiantuntija Samuli Maxenius ja viestinnän ja hallinnon suunnittelija Nina Ylönen.

Arenen arkistot talletettiin Kansallisarkistoon alkuvuodesta 2021.

Liitteet

Liite 1 Yhdistyksen henkilö- ja yhteisöjäsenet 2020

Henkilöjäsenet	Yhteisöjäsenet	
Mona Forsskåhl	Yrkeshögskolan Arcada Ab	
Elina Juntunen	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy	15.1.2021 alkaen
Teemu Kokko	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy	
Jukka Määttä	Suomen humanistinen ammattikorkeakoulu Oy	
Pertti Puusaari	Hämeen ammattikorkeakoulu Oy	
Jussi Halttunen	Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	30.7.2021 saakka
Vesa Saarikoski	Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	1.8.2021 alkaen
Matti Sarén	Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy	
Kari Ristimäki	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	
Turo Kilpeläinen	LAB-ammattikorkeakoulu Oy	
Riitta Rissanen	Lapin ammattikorkeakoulu Oy	
Jouni Koski	Laurea-ammattikorkeakoulu Oy	
Riitta Konkola	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	
Heikki Saastamoinen	Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	
Heidi Fagerholm	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy	
Petri Raivo	Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	
Kimmo Himberg	Poliisiammattikorkeakoulu (Sisäasiainministeriö)	
Jari Multisilta	Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy	
Mervi Vidgrén	Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	
Jaakko Hallila	Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy	
Tapio Kujala	Tampereen ammattikorkeakoulu Oy	4.1. 2021 alkaen
Vesa Taatila	Turun ammattikorkeakoulu Oy	
Kati Komulainen	Oy Vaasan ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab	
Örjan Andersson	AB Yrkeshögskolan vid Åbo Yrkeshögskolan Novia	
Johanna Mattila	Ålands Landskapsregering	

Liite 2 Lausunnot ja kannanotot

Lausunnot

luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamiseksi	11.1.2021
Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoanne aiheesta: luonnos valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi	21.1.2021
VNS 6/2020 vp Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma	11.1.2021
HE 245/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	11.1.2021
Lausunto: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta	14.1.2021
VNS 6/2020 vp Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma	19.1.2021
VNS 6/2020 vp Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma	19.1.2021
Valtioneuvoston tasa-arvopoliittinen selonteko	19.1.2021
VNS 3/2020 vp Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa	8.2.2021
Lausunto vaativan sijaishuollon uudistamistyöryhmän ehdotuksesta hallituksen esitysluonnokseksi lastensuojelun vaativaa sijaishuoltoa koskevaksi lainsäädännöksi	12.2.2021
Lukiodiplomiselvitys 2020	26.2.2021
Lausunto: Luonnos tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteista	26.2.2021
E 149/2020 vp Valtioneuvoston selvitys: EU, Tutkimus, Komission tiedonanto uudesta eurooppalaisesta tutkimusalueesta	4.3.2021
HE 241/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi	8.3.2021
Lausunto hallituksen selonteosta kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista (luonnos)	12.3.2021
HE 19/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta.	16.3.2021
Lausun: Rahapelitoiminnan tuoton alenemisen vaikutuksia selvittäneen työryhmän ehdotukset	17.3.2021
Lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta	19.3.2021
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi	25.3.2021

HE 39/2021 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta	29.3.2021
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, työsopimuslain ja varhaiskasvatustilain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi	2.4.2021
Todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävät tiedot ammatillisessa koulutuksessa, muutos määräykseen OPH-2147-2020	7.4.2021
Lausunto hallituksen esityksestä opintotukilain muuttamisesta	7.4.2021
Lausunto Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaehdotus ja ympäristöselostus	16.4.2021
Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta	21.4.2021
Valtioneuvoston koulutuspoliittinen selonteko	21.4.2021
Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö arviomuistiosta digitaalisen henkilöllisyyden kehittämiseksi	23.4.2021
Lausunto valtioneuvoston asetuksiksi (3 asetusta) Alueiden kehittämisestä ja EU:n alue- ja rakennepolitiikasta 2021 - 2027	28.4.2021
Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelma	5.5.2021
HE 76/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi	17.5.2021
VNS 3/2021 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022–2025	17.5.2021
Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle lastensuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi	20.5.2021
HE 76/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi	25.5.2021
HE 74/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskeväksi lainsäädännöksi	27.5.2021
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta	24.6.2021
Lausunto hallituksen esitys laiksi tutkimustietovarannosta	6.8.2021
Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta	20.8.2021
Luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi	20.8.2021
Kappas! Korkeakoulujen koulutuksen, opetuksen ja ohjauksen laatua sekä muutosjohtamista tukevat yhteistyöaloitteet	27.8.2021
Ylioppilastutkinnon yleisten määräysten ja ohjeiden muuttaminen kevään 2022 tutkintoon	10.9.2021

Kysely korkeakoulutuksen ja tutkimuksen EU-yhteistyön painopisteistä	10.9.2021
Ylioppilastutkinnon yleisten ohjeiden ja määräysten muuttamisesta kevään 2022 tutkintoon	10.9.2021
Lukuvuosimaksut & HE-luonnos eduskunnalle laeiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi	17.9.2021
Huippu-urheilijamyönteisten korkeakoulujen laatujärjestelmä	8.10.2021
HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto)	12.10.2021
HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (SiV)	19.10.2021
HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 (Tulevaisuusvaliokunta)	19.10.2021
Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tekijänoikeuslain ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 184 §n muuttamisesta	31.10.2021
HE 177/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tutkimustietovarannosta	10.11.2021
Lausunto parlamentaarisen TKI-työryhmän esityksestä	15.11.2021
HE 192/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi	16.11.2021
VNS 5/2021 vp Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko	24.11.2021
Lausunto luonnoksesta valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2022	3.12.2021
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus: Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta	7.12.2021
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Genomikeskuksesta ja terveyteen liittyvän geneettisen analyysin suorittamisen edellytyksistä	26.11.2021
Toimintakulttuurin avoimuuden linjausluonnos	20.12.2021

Kannanotot

Järjestöt odottavat parlamentariselta TKI-työltä tuloksia – ”Näillä viidellä keinolla Suomen tutkimus- ja innovaatio toiminta vahvistuu”	15.6.2021
Korkeakoulut ja opiskelijajärjestöt: Yli sadalla tuhannella hakijalla edessä tärkeä valintakoekevät – muistetaan siis huolehtia koronaviruksen torjunnasta	10.5.2021
Arene, OAJ, SAMOK ja Sivista: Oppimisen tarpeet koulutuspolitiikan keskiöön kehysriihessä	6.4.2021

Liite 3 Valiokunnat ja työryhmät

Hallituksen tukena Arenessa toimii ammattikorkeakoulujen keskeisimpien yhteisten asioiden edistämiseksi hallituksen valiokuntia.

Koulutusvaliokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Jouni Koski (Laurea)*

Valiokunnan jäsenet: Rehtori Teemu Kokko (Haaga-Helia), johtaja Salla Seppänen (Laurea), rehtori Heikki Saastamoinen (XAMK), johtaja Mona-Anitta Riihimäki (HAMK), koulutusjohtaja Timo Tanskanen (Turun AMK), rehtori Jukka Määttä (HUMAK), johtaja Matti Kauppinen (Haaga-Helia), kehittämisspäällikkö Hannu Ikonen (JAMK), opintoasiainpäällikkö Tapio Rimpioja (Metropolia), sihteerinä asiantuntija Samuli Maxenius (Arene).

Kansainvälisyysvaliokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Kari Ristimäki (Centria)*

Valiokunnan jäsenet: Rehtori Örjan Andersson (Novia), rehtori Teemu Kokko (Haaga-Helia), rehtori Tapio Kujala (DIAK), rehtori Jari Multisilta (SAMK), rehtori Mona Forsskåhl (Arcada), kv-asioiden päällikkö Carita Prokki (TAMK), rehtori Petri Raivo (Karelia), kv-asioiden päällikkö Kati Heikkinen (HAMK), rehtori Jaakko Hallila (SeAMK), sihteerinä kv-päällikkö Peter Finell (Centria).

TKI-valiokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Vesa Taatila (Turun AMK)*

Valiokunnan jäsenet: Rehtori Jussi Halttunen (JAMK), rehtori Riitta Rissanen (Lapin AMK), vararehtori Kirsi Viskari (TAMK), rektor Mona Forskhål (Arcada), tutkimus- ja kehittämisjohtaja Anne Ilvonen (Karelia), vararehtori Mikko Vuoristo (Savonia), sihteerinä TKI-palvelupäällikkö Johanna Krappe (Turun AMK).

Digitalisaatiovaliokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Matti Sarén (KAMK)*

Valiokunnan jäsenet: rehtori Pertti Puusaari (HAMK), rehtori Markku Lahtinen (TAMK), rehtori Riitta Rissanen (Lapin amk), rehtori Riitta Konkola (Metropolia), kehittämisspäällikkö Esa Viklund (Savonia), kehittämisspäällikkö Hannu Ikonen (JAMK) rektor Mona Forskhål (Arcada), tietohallintopäällikkö Juha Venho (Turun AMK), sihteerinä IT-pääsihteeri Jaakko Riihimaa (AAPA).

Lisäksi Arenessa on toiminut ammattikorkeakoulujen yhteisten toimien edistämiseksi seuraavat työryhmät:

Arenen kestävyys ja vastuullisuustyöryhmä: Turo Kilpeläinen (LAB) sekä ammattikorkeakoulujen edustajat

Koulutusalaakohtaiset kehittämissryhmät ja niiden puheenjohtajat:

Luonnonvara-ala: yksikön johtaja Mona-Anitta Riihimäki (HAMK)

Tekniikka-, liikenne- ja merenkulun ala: rehtori Heikki Saastamoinen (XAMK)

Yhteiskunta-, hallinto- ja liikunta-ala: rehtori Teemu Kokko (Haaga-Helia)

Matkailu-, ravitsemus- ja talousala: johtaja Matti Kauppinen (Haaga-Helia)

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala: rehtori Salla Seppänen (Laurea)

Kulttuuriala: koulutusjohtaja Timo Tanskanen (Turku AMK)

Humanistinen ala: rehtori Jukka Määttä (Humak)